

EK XX
TAŞIMACILIK VE LOJİSTİK HİZMETLERİ

KISIM I
Genel Hükümler

Madde 1
Kapsam

1. Bu Ek, Tarafların uluslararası karayolu ve denizyolu taşımacılığı ve lojistik hizmetleri ticaretini etkileyen önlemlerine uygulanır.
2. GATT 1994 Anlaşması'nın V. Maddesine tabi olarak bu Ek, uygulanabildiği yerde, ayrıca transit trafiğe de uygulanır.
3. Bu Ek, her bir Tarafın ulusal mevzuatında tanımlandığı haliyle kabotaj kapsamına giren hizmetlere uygulanmayacaktır.

Madde 2
Tanımlar

1. Bu Ek2in amaçları bakımından;
 - a) **mürettebat üyesi** kaptan ile deniz taşıtı seyir halindeyken deniz taşıtının işleyişi veya hizmeti için fiilen istihdam edilen ve mürettebat listesine dahil edilmiş gerçek kişilerdir;
 - b) **kuru liman** uluslararası ticaret kapsamındaki malların elleçleme, depolama ve düzenleyici incelemeleri ile uygulanabilir gümrük kontrolleri ve formalitelerinin icrası için bir veya daha fazla taşımacılık biçimine entegre, iç bölgelerdeki tesisleri ifade eder;
 - c) **uluslararası deniz taşımacılığı** kargonun bir Tarafın bir limanı ile diğer Tarafın veya Taraf olmayan bir ülkenin bir limanı arasında denizyolu ile taşınmasını ifade eder;
 - d) **uluslararası karayolu taşımacılığı** bir taşıtın, çıkış noktası ve varış noktası iki farklı ülkenin topraklarında olan yüklü veya yüksüz seferini ifade eder;
 - e) **karayolu, demiryolu ve havayolu lojistik hizmetleri** uluslararası yük taşımacılığını desteklemek için sunulan, CPC 741, 742, 748 ve 749 altında sınıflandırılan hizmetleri ifade eder;
 - a) **uluslararası deniz taşımacılığı hizmetleri için lojistik hizmetleri** aşağıdaki hizmetleri ifade eder:
 - (i) “Denizcilik yük elleçleme hizmetleri”, liman işletmecileri dâhil liman yükleme/boşaltma şirketleri tarafından ifa edilen ancak liman yükleme/boşaltma şirketleri veya liman işletmecilerinden bağımsız olarak organize olmuş iş gücünü temsil eden liman işçilerinin doğrudan faaliyetlerini içermeyen faaliyetleri ifade eder. Kapsanan faaliyetler:

- yükün bir gemiden/gemiye yükleme/indirilmesi;
- yükün bağlanması/çözülmesi;
- gönderim öncesi veya boşaltma sonrası yüklerin kabul edilmesi/dağıtımı ve emanete alınması

faaliyetlerinin organizasyonu ve gözetimini içerir;

(ii) “depolama ve ardiyecilik hizmetleri” donmuş ya da soğutulmuş malların depolanması, sıvı veya gazların toplu depolanması hizmetleri ve pamuk, tahıl, yün, tütün, diğer tarım ürünleri ve diğer ev eşyaları dahil olmak üzere diğer malların depolama ve ardiyecilik hizmetleri anlamına gelir;

(iii) “Gümrükleme Hizmetleri” (veya “gümrük idaresi komisyonculuk hizmetleri”) ithalat, ihracat veya taşımacılık yoluyla gelen yüke ilişkin gümrük formalitelerinin başka bir taraf adına yürütülmesini içeren faaliyetleri ifade eder ki, bu faaliyetler hizmet sunucunun ana faaliyet konusu ya da ana faaliyetinin olağan bir tamamlayıcısı olabilir.

(iv) “Konteyner istasyonu ve ardiye hizmetleri” bir liman alanında ya da denizden uzak iç kısımlarda, yükün konteynere istiflenmesi/konteynerin açılması, konteynerlerin bakımı ve gönderim için uygun hale getirilmesi niyetiyle konteynerlerim depolanmasını içeren faaliyetleri ifade eder;

(v) “Denizcilik acente hizmetleri”, belli bir coğrafi alanda, aşağıdaki amaçlarla bir veya daha çok gemicilik hattının veya gemicilik şirketinin ticari çıkarlarını bir acente olarak temsil etmeyi içeren faaliyetleri ifade eder:

- deniz taşımacılığı ve ilgili hizmetlerinin satış ve pazarlaması, fiyat teklifinden faturalamaya kadar olan işlemler ve şirketler adına konşimento belgesinin basımı, gerekli ilgili hizmetlerin satın alımı ve yeniden satımı, belgelerin hazırlanması ve ticari bilginin sağlanması;

- gerektiğinde geminin talep edilmesi veya yükün üstüne alınmasına ilişkin organizasyonun şirketler adına yapılması;

(vi) “Taşıma işleri organizatörlüğü”, taşımacılık ve ilgili hizmetleri satın alarak, belgeleri hazırlayarak ve ticari bilgiyi sağlayarak, gönderenler adına (yükün) gönderimine ilişkin organizasyonun ve gözetim işlemlerinin yürütülmesini kapsayan faaliyeti ifade eder;

- f) kombine taşımacılık** malların, tek bir taşımacılık belgesine¹ dayanarak, uluslararası deniz dahil olmak üzere en az iki taşımacılık modu ile taşınmasıdır;
- g) kombine taşımacılık komisyoncusu** adına konşimento veya kombine taşımacılık belgesi veya malların çoklu taşımacılık modları ile taşınmasına ilişkin başka bir belge düzenlenen ve taşıma belgesi uyarınca sorumlu olan kişidir;
- h) kolay bozulur mallar** doğal özellikleri nedeniyle özellikle uygun depolama koşulları sağlanmadığında hızlıca çürüyen malları ifade eder;
- i) profesyonel sürücü** bir Tarafın yetkili makamlarınca geçerli bir sürücü belgesi verilen, karayolu taşımacılığı hizmetlerini sunmak için bir taşıtın sürücüsü olarak hareket eden bir bireyin yanı sıra taşıtın kullanımıyla meşgul başka kişileri de ifade eder;
- j) liman hizmetleri** kılavuz kaptanlık, itme ve çekme yardımı, ön tedarik, yakıt ve su sağlanması, çöp toplama, gemi safra atığı tasfiyesi, liman kaptanı hizmetleri, seyrüsefer yardımları, haberleşme, su ve elektrik ikmali gibi gemi faaliyeti için elzem olan

¹ Bu tanımın amaçları bakımından, tek taşımacılık belgesi, müşterilerin bir taşımacılık şirketi ile bir ülkedeki bir yükleme noktasından diğer ülkedeki teslimat noktasına kadar bir sözleşme yapmasına olanak veren belge anlamına gelir.

operasyonel kıyı hizmetleri, acil durum tamir hizmetleri, demirleme, palamarla bağlama ve yanaşma hizmetleri anlamına gelir;

- k) swap body** (trampa gövdesi) yükü taşıması amaçlanan, desteklerle teçhiz edilmiş ve taşıtın parçası olan bir cihaz aracılığıyla, bir taşıma birimiyle taşıttan sökülebilir ve yeniden takılabilir, mükerrer kullanım için yeterince kuvvetli ancak yüklüken tepeden kaldırılabilir veya istiflenebilecek kadar kuvvetli olmayan, bir ayağı karayolu olan intermodal taşımacılık için tasarlanmış bir taşıt parçasını ifade eder;
- l) transit** bir Tarafın ülkesi içerisinde taşımacılık faaliyeti gerçekleştirilirken o ülkeden geçişin, o Tarafın ülkesi dışında başlayan ve biten bir seyir bütününe sadece bir parçası olması durumuna denir;
- m) taşıt** Taraflardan birinin ülkesinde tescil edilmiş, münhasıran mal taşımak için kullanılan motorlu bir taşıtı veya bir taşıt kombinasyonunu ifade eder.

Madde 3 **Ulusal Düzenlemeler**

1. Taraflar, bu Ek kapsamında yer alan hizmetleri örtülü olarak engelleyebilecek veya ayrımcı sonuçlar doğurabilecek idari ve teknik şart ve prosedürler düzenlemeyecek veya bunları sürdürmeyecektir.
2. Bir Tarafın Paragraf 1'e uyumlu olup olmadığının belirlenmesinde, o Tarafça uygulanan uluslararası standartlar göz önünde bulundurulacaktır. Tarafların anılan uluslararası standartlardan farklı önlemler uyguladığı durumlarda bu uygulamalar, ayrımcı olmayan, objektif ve şeffaf kriterlere dayanacaktır.

Madde 4 **Şeffaflık**

1. Her bir Taraf, bu Ek kapsamında yer alan hizmetlerin sunumuna ilişkin kendi ülkesindeki tüm gerekli güncel bilgileri, birleştirilmiş şekilde, internet üzerinden kamuya erişilir kılacaktır.
2. 1'inci Paragrafta belirtilen bilgiler, diğerlerinin yanı sıra, aşağıdaki önlemleri içerecektir;
 - (a) taşıtların ağırlık ve ebatları (gabari) gibi teknik şartlar,
 - (b) mali mükellefiyetler,
 - (c) sınır formaliteleri,
 - (d) trafik yasakları,
 - (e) sosyal ve çevresel düzenlemeler
 - (f) cezalar.
3. Her bir Taraf, bu Ek kapsamında yer alan hizmetlerin sunumunu etkileyen her türlü değişiklik, yeni mevzuat ve uluslararası anlaşma hakkında gecikmeden internet üzerinden bilgi sağlayacaktır.

Madde 5

Kolay Bozulan Mallar

Taraflar, piyasaya kolay bozulur malların zamanında teslim edilmesinin önemli rolünü kabul ederler ve her bir Taraf, kolay bozulur malların önlenabilir kaybını veya bozulmasını önlemek amacıyla, bunların zamanlıca tesliminin herhangi bir önlem tarafından engellenmemesini sağlamak için çaba göstereceklerdir.

Madde 6

Altyapı ve Hizmetlere Erişim ve Bunların Kullanımı

1. Taraflardan her biri, diğer bir Tarafın hizmet sunucularının;

- a) karayolu sınır geçiş noktalarına giriş/çıkış
- b) limanlara ve kuru limanlara giriş
- c) yollarda, yol kenarı tesislerinde, limanlarda ve kuru limanlarda, kargo elleçleme ekipmanları dahil olmak üzere, altyapı ve hizmetlerin kullanımı; ve
- d) denizyolu, demiryolu, havayolu ve karayolu taşımacılığı için lojistik hizmetlerine erişim ve bunların kullanımı

dahil olmak üzere hizmet sunumu için gerekli olan altyapıya, tesislere ve/veya hizmetlere erişimine ve kullanımına, ayrımcı olmayan ve makul şart ve koşullar altında, izin verecektir.

2. Bir Tarafın uyguladığı ücret ve masraflar, altyapıyı sağlama masraflarının maliyeti ile orantılı bir seviyede belirlenecektir.

3. Taraflardan her biri, kendi ülkesinde özel işletmeler tarafından yönetilen ve işletilen altyapıların ayrımcı olmayan, makul, vakitli şekilde ve adil rekabet temelinde işletildiğini temin etmek için en iyi gayreti gösterecektir.

Madde 7

Çoklu Lojistik Hizmetlerinin Sunumu

1. Kendi Taahhüt Listesinde ve kendi rekabet hukukunda belirtilen şartlar, koşullar ve kısıtlamalara bağlı olarak, bir Taraf, kendi topraklarında, bir lojistik hizmet sağlayıcısının herhangi bir diğer lojistik, karayolu veya deniz taşımacılığı hizmetini sunmasını engelleyecek önlemler alamaz veya sürdüremez.

2. Taraflar, farklı lojistik hizmet temini için ayrı lisanslar talep edilmesinden kaçınılmasının önemini kabul ederler. Farklı lojistik hizmetlerin temini için ayrı lisansların gerekmesi durumunda, Taraflar, belirli bir lisansın gereklerinin başka bir lisansın gereklerinin yerine getirilmesine engel teşkil etmemesini sağlamak için çaba göstereceklerdir.

Madde 8

Taşımacılık ve Lojistik Hizmetlerinde İşbirliği

1. Taraflar, bu Ek'in uygulama ve işleyişi gözlemlemek, değerlendirmek ve uygulamasında ortaya çıkabilecek sorunları çözmek amacıyla diyalog kuracaktır.

2. Bu diyalog kapsamında, karşılıklı bilgi değişimi veya Tarafların yerel mevzuatı hakkında, özellikle ücret ve masraflar ile taşımacılık ve lojistik hizmetlerinin gelişimini de göz önünde bulunduran en iyi uygulamalar hakkında ortak çalışma ve toplantılar gerçekleştirilebilecektir.

3. Taraflar, bu Ek kapsamında yer alan hizmetlerin ticaret masraflarının azaltılması için uygun yöntemlerle işbirliği yapacaktır.

Madde 9 ***Diğer Anlaşmalarla İlişki***

Bu Anlaşma'nın, bu Ek'in kapsamında yer alan hizmetleri etkileyen herhangi bir hükmü ile başka bir anlaşmanın bir hükmü arasında bir çelişki olması durumunda, hizmet sunucunun lehine olan hüküm uygulanacaktır.

KISIM II **Uluslararası Karayolu Taşımacılığı Hizmetleri**

Madde 10 ***Sayısal önlemler***

1. Hiçbir Taraf, kendi topraklarında bir diğer Tarafın taşıtlarınca bir uluslararası karayolu yük taşımacılığıyla bağlantılı olarak üstlenilen seferlere ilişkin sayısal kotalar şeklinde önlemleri almayacak veya (varsa mevcut önlemleri) sürdürmeyecektir.

2. Bu madde, üçüncü ülkelere/üçüncü ülkelere taşımacılığa uygulanmayacaktır.

Madde 11 ***Geçiş Ücretleri***

Hiçbir Taraf herhangi bir ayrımcı geçiş ücreti getirmeyecektir.

Madde 12 ***Kamyon Bekleme Yerleri (TIR Parkları)***

Taraflardan her biri, ülkesinde bulunan umumi kamyon bekleme alanlarının, ayrımcılık yapmayacak ve “önce gelenin önce hizmet alacağı” biçimde işleyecek şekilde teşkilatlanmasını temin edecektir. Uygulanabildiği ve ekonomik olarak yapılabilirdiği yerde, Taraflardan herbiri, park alanlarının müsaitliğine ilişkin gerçek zamanlı bilgileri ana taşımacılık güzergâhlarında kolaylıkla erişilir kılmaya gayret gösterecektir.

Madde 13 ***Taşıma Ekipmanlarının Dolaşımı***

Konteynerler ve trampa gövdeleri gibi taşıma ekipmanlarının sınır ötesi dolaşımının, uluslararası karayolu taşımacılığı hizmetlerinin tamamlanması için gerekli olduğu ölçüde,

gümrük vergilerine ve genel olarak uygulanabilir idari prosedürlere hâlel getirmeksizin, dolaşımına izin verilecektir. Bu tür prosedürler ayrımcı olmayan temelde uygulanacak ve gereğinden daha külfetli olmayacaktır.

Madde 14 ***Muayyen (Zorunlu) Güzergahlar***

Muayyen (zorunlu) güzergahları izleme şartları, ayrımcı olmayan temelde uygulanacaktır.

Madde 15 ***Zorunlu Taşıma Biçimleri***

Hiçbir Taraf, diğer Tarafın hizmet sunucularının tercih ettikleri taşıma biçimi² ve taşıyıcılarını kullanmalarını ayrımcı biçimde engelleyen önlemler almayacak veya bu önlemleri sürdürmeyecektir.

Madde 16 ***Cezalar***

1. Her bir taraf, ihlal sebebiyle yetkili makamlarınca verilen cezaların ayrımcı olmamasını sağlayacaktır.
2. Mümkün olduğu yerde Taraflardan her biri, yetkili makamlarınca verilen cezaların yasal temeli ve mevcut başvuru prosedürleri hakkında hizmet sunucuların bilgilendirilmesini temin edeceklerdir.

Madde 17 ***Mali Teminatlar***

Bir Tarafın yetkili makamı, diğer bir Tarafın hizmet sunucusundan, kendi ülkesinde hizmet sunumu için bir ön şart olarak mali teminat yatırılmasını isterse, bu tür teminatların miktarını, bahse konu riski göz önünde bulundurarak makul şekilde belirleyecek ve hizmet sunucunun şartları yerine getirmesi üzerine teminatı vakitlice çözecektir.

Madde 18 ***Havayoluyla Gelen Yüklerin Karayoluyla Taşınması*** ***(Havayolu Devamında Karayolu Taşımacılığı)***

1. Taraflardan her biri;
 - (a) diğer Tarafın havayolu taşıyıcılarının, bu tür operasyonlarda kullanılan taşıtların Tarafın ulusal mevzuat ve düzenlemelerine göre kendi ülkesinde tescil edilmesi

² Daha açık bir ifadeyle, tercih edilen taşıma biçimi, taşımacılığın karayolu ile devam ettirilmesini de içerir.

kaydıyla, kendi hava taşıyıcılarına uygulanabilir şartlar ve koşullardan daha az elverişli olmayacak şekilde, kendi ülkesinde havayolu devamında karayolu taşımacılık operasyonları icra etmesine; ve

- (b) diğer Tarafın hava taşıyıcılarının kendi hava taşıyıcılarına uygulanabilir şartlar ve koşullardan daha az elverişli olmayacak şekilde, kendi ülkesinde havayolu devamında karayolu taşımacılık operasyonları alt sözleşmesi yapmasına izin verecektir.

2. Havayolu devamında karayolu taşımacılığı, bir Taraftan üçüncü bir ülkeye veya tam tersi şekilde olduğu durumda, karayolu sınır kapısı geçilirken, 20 Mayıs 1987 tarihli Ortak Transit Sözleşmesine uygun olarak kolaylaştırılmış sınır kapısı prosedürlerine tabi olacaktır. Mümkünse, yüke ilişkin gümrükleme işlemleri havalimanında tamamlanacaktır.

3. Bu Maddenin amaçları bakımından, “havayolu devamında karayolu taşımacılığı” yükün, bir hava taşıyıcısı veya onun adına, hava taşıma tarifesinin bir parçası olarak bir Tarafın havalimanından karayoluyla aynı Tarafın veya üçüncü bir ülkenin topraklarındaki bir başka havalimanına taşınmasını veya tam tersini ifade eder.

Madde 19

Altyapının Yönetimi ve İşletilmesi

1. Bir Taraf kamuya sunulan bir karayolu yük taşımacılığı hizmetlerine yardımcı altyapı hizmetinin yönetim ve işletimini devrettiğinde, her iki Tarafın yetkili makamları, genel kamu çıkarını göz önünde bulunduran açık ve şeffaf bir süreç sağlamaya ve piyasa temelli yaklaşımlar sergilemeye çaba sarfedecektir. Her bir Taraf:

- a) diğer Taraf hizmet sunucularının bu süreçte katılım sağlamasının engellenmemesini sağlayacak;
- b) bu süreçleri şeffaf ve tarafsız biçimde yürütecek;
- c) çıkar çatışmasından kaçınacaktır.

Madde 20

Belgelerin Karşılıklı Tanınması

Karayolu taşımacılığının amaçları bakımından, Taraflardan her biri, diğer bir Tarafın yetkili makamları tarafından, Viyana’da 8 Kasım 1968’de imzalanan Karayolu Trafik Konvansiyonu’na uygun şekilde verilen:

- (a) taşıtların tescil belgelerini; ve
- (b) profesyonel sürücülerin sürücü belgelerini;

geçerli olarak tanıyacaktır.

Madde 21

Profesyonel Sürücüler için Prosedürler

[TR (1. ALTERNATİF): Bir Tarafın profesyonel sürücüleri, diğer Tarafın ülkesinde 180 günlük bir süre içinde en fazla 90 gün süre vizesiz olarak kalabilirler.]

[TR: (2. ALTERNATİF): Profesyonel sürücüler vize prosedürlerinden muaf tutulacaktır.]

KISIM III

Uluslararası Deniz Taşımacılığı Hizmetleri

Madde 22

Sertifikalar, Liman Ücretleri ve Ödemelerin Tanınması

1. Geminin, ulusal mevzuat veya ilgili uluslararası kurallara uygun biçimde düzenlemiş olan gemi tabiyetini tevsik eden belgeleri ve diğer belgeleri, diğer Tarafça tanınacaktır.
2. Her bir Tarafın, 1969 tarihli Gemilerin Tonaj Ölçümüne İlişkin Uluslararası Konvansiyon'a uygun biçimde düzenlenmiş uluslararası tonaj belgesi taşıyan deniz taşıtları, diğer Tarafın limanlarında tekrar ölçüme tabi tutulmayacaktır.
3. Tonaja bağlı liman ücret ve masrafları, Uluslararası Tonaj Sertifikası (1969)'nda düzenlendiği biçimde tonaja bağlı olarak tehsil edilecektir.
4. 24 metrenin altındaki deniz taşıtlarının Taraflardan birince ulusal mevzuata uygun biçimde belgelenmiş tonaj sertifikaları diğer Tarafça tanınacaktır.

Madde 23

Kombine Taşımacılık Faaliyetleri

Taraflar, kombine taşımacılık komisyoncularının kombine taşımacılık faaliyeti gerçekleştirmek amacıyla karayolu, demiryolu veya iç su yolları taşımacılığı hizmetleri ve bunları destekleyici hizmetlere ayrımcı olmayan ve makul şart ve koşullarda erişimi ve bunları kullanımını, bir kombine taşımacılık komisyoncusunun limana daha sonra giriş yapan yüklerden öncelikli olmak hakkı ve yükünü vakitli biçimde iletilmesini sağlama kabiliyeti dahil olmak üzere, engelleyecek önlemler almayacak ve bu önlemleri sürdürmeyecektir.

Madde 24

Kimlik Belgeleri, mürettebat üyelerinin giriş ve transit geçişi

1. Uluslararası deniz taşımacılığının kolaylaştırılması amacıyla her bir Taraf, diğer Taraf yetkili makamlarınca ilgili uluslararası kurallar ve kendi ulusal mevzuatına uygun biçimde düzenlenmiş olan mürettebat üyesi kimlik belgelerini tanıyacaktır ve bu belge sahiplerine Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Ukrayna Hükümetinin taraf olduğu uluslararası anlaşmaların tanıdığı hakları tanıyacaktır. Bahse konu kimlik belgeleri şunlardır:

- Türkiye için: Gemiadamı Cüzdanı/Gemiadamları Belgesi”;
- Ukrayna için: [...]

2. Bir Tarafın deniz taşıtının 1'inci Paragrafta yer verilen kimlik belgesi sahibi mürettebat üyeleri, kaptan tarafından yetkili makamlara sunulan mürettebat listesinde yer almaları şartıyla,

deniz taşıtının diğer Tarafın bir limanında kalışı süresince karaya çıkabilir ve vizesiz olarak geçici kara izni ile kalabilir.

3. Hem karaya çıkış hem de deniz taşıtına dönüşte, bu kişiler ulusal mevzuat, sınır ve gümrük kontrollerine uymakla yükümlüdür.

4. 1'inci Paragrafta yer verilen kimlik belgesi sahipleri, kullanılan taşımacılık yönteminden bağımsız biçimde, bir Tarafın giriş ve çıkış süreçlerinin tamamlanması şartına bağlı olmak üzere, diğer Tarafın ülkesine girme veya transit olarak geçme, deniz taşıtına girme, başka bir deniz taşıtına geçme, kendi ülkelerine dönme veya diğer Taraf yetkililerince izin verilen diğer amaçlarla seyahat etme hakkına sahip olacaktır. Bu tür durumlarda, ilgili Tarafın mevzuatına göre vize gerekli ise, vizeler mümkün olan en kısa sürede verilecektir.

5. 1'inci Paragrafta yer verilen kimlik belgesi sahiplerinin bir Tarafın bir limanında sağlık sebepleri veya yetkili makamlarınca geçerli görülen başka bir sebeple karaya inmesi halinde, o Taraf söz konusu kişiye ülkede kalma ve kendi ülkesine dönme veya herhangi bir seyahat yöntemi ile gemiye binebileceği başka bir limana geçişine izin verecektir.

6. Bu Madde hükümlerine hâlel getirmemek kaydıyla, Tarafların ülkelerinde yürürlükte olan yabancıların giriş, kalış ve çıkışına ilişkin hükümler geçerli kalacaktır.

7. Her bir Taraf, istenmeyen kabul ettiği kişilerin, yukarıda bahsi geçen kimlik belgesi sahibi olsalar dahi ülkesine girişlerini reddetme hakkını saklı tutar.

8. Bir Taraf, diğer Taraf mürettebat üyelerine limanlarında ve ülkelerinde kalışları boyunca ayrımcı önlemler almayacaktır.

